

Editoriál

Milí čitatelia, milé čitateľky,

číslo časopisu *Jazyk a kultúra*, ktoré práve teraz otvárate, začína tvoriť tradíciu jeho monotematických čísel. Prvým bolo číslo 35 v roku 2018, ktoré sa venovalo viacrozmernosti športu v intenciách športovej humanistiky, lingvistiky, mediálnych štúdií, literárnej vedy, translatológie aj detskej reči. Aj tentoraz vyšla redakcia časopisu a Lingvokulturologické a prekladateľsko-tlmočnicke centrum excelentnosti pri Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove, ku ktorému časopis prináleží, v ústrety medzinárodnému podujatiu, ktorým bol vedecký seminár *Stretnutie so štýlom*. Ten sa na prešovskej pôde konal v dňoch 28. – 29. júna 2022. Prebiehal pod záštitou Inštitútu slovakistiky a mediálnych štúdií Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity a Slovenskej jazykovednej spoločnosti pri Jazykovednom ústave Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied – pobočky v Prešove a s podporou projektu KEGA 010PU-4/2020 *Interaktívna štylistika – analýzy a syntéza*. Jeho konanie bolo súčasťou podujatí pripomínajúcich 25. výročie ustanovenia Prešovskej univerzity v Prešove.

Ústredným bodom záujmu stretnutia odborníkov zo Slovenska a Českej republiky bol *štýl*, tento viacrozmerný koncept prenikajúci akoukoľvek ľudskou činnosťou, prítomný všade a pri všetkom, čoho sa, obrazne povedané, dotkne ruka a myseľ človeka. Štýl ako pomenovanie, slovami Davida Crystala, urobilo obrovskú kariéru vzhľadom na to, čo pôvodne znamenalo – nástroj na vyrývanie znakov do hlinených alebo voskových tabuliek. Pojem štýl je kultúrne podmienenou univerzáliou a termín štýl internacionalizmom. Multidimenzionalita konceptu štýl a jeho spätosť so životom a kultúrou sa prejavuje aj v príspevkoch tohto čísla časopisu. Hádám najviac sa ich venuje mediálnej komunikačnej sfére vrátane filmu, ďalej komunikačnej sfére vzdelávania a edukačnej štylistike, ale štýl v tomto čísle preniká aj popularizačnou, športovou, náboženskou, marketingovou a literárnou komunikačnou sférou, dotýka sa prekladu aj historických textov. Rôznorodé koncepcie a chápania štýlu a štylistiky sa prepletajú a tvoria sieť, v ktorej zvlášť vyniknú otázky multimodality, kognície, persuázie, emocionality a laickej štylistiky.

Aj v tomto prípade redakcia zverila spracovanie monotematického čísla externým redaktorkám, Mgr. Stanislave Spáčilovej, PhD., a Mgr. Martine Bodnárovej, PhD.

Číslo 51 je predposledným číslom 13. ročníka časopisu *Jazyk a kultúra*, zároveň však tým, ktoré vychádza tesne pred vianočnými sviatkami. Dovoľte mi preto, vážení čitatelia, vážené čitateľky, zaželať vám, aby ste nadchádzajúce dni, ako aj tie ďalšie, ktoré prídu po nich, prežili v zdraví a pokoji – a možno aj pri čítaní nášho časopisu.

Ďakujeme za priazeň, ktorú nám ako autori aj čitatelia preukazujete.

V mene redakcie

Daniela Slančová
hlavná redaktora